

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

25 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte
judecători

NICOLAEV Ghenadie
CATAN Liliana
GUZUN Ion
DIACONU Iurie
BEJENARU Iurie

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 noiembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Tabureanu Dumitru xxx, născut la xxx
originar și domiciliat în xxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.03.2012 – 08.07.2014;
Instanța de apel: 06.07.2015 – 27.10.2015;
Instanța de recurs: 05.02.2016 – 07.06.2016;
Instanța de apel: 12.07.2016 – 29.11.2016;
Instanța de recurs: 09.02.2017 – 25.04.2017.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 08 iulie 2014, D. Tabureanu a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 450 unități convenționale, în sumă de 9000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani;

- în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (3) Cod penal, pedepsele stabilite fiind executate de sine stătător.

În baza art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin noua sentință, a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată, stabilită prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2011, fiind stabilită pedeapsa definitivă 4 ani 1 lună închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 450 unități convenționale, în sumă de 9000 lei, pedepsele fiind executate de sine stătător, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani, iar exercitarea activității ce ține de perfectarea documentelor, pe termen de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fapt*, a constatat că D. Tabureanu, în perioada lunii mai 2011, avînd scopul confecționării documentelor oficiale false, care acordă drepturi, la solicitarea lui I. Botezatu, acționînd coordonat cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, a confecționat și deținut declarații cu numerele 1250, 1253, 1261, 1262, 1263, 1272 și 1273 din numele notarului public „Iftodi Victoria” cu sediul mun. Chișinău, str. Cosmonauților 6, din 10 mai 2011, pe numele lui S. Raicu, născută la 19 decembrie 1984, C. Duca, născut la 23 decembrie 1990 și O. Lupușoru, născut la 05 mai 1981, toți locuitori ai s. Lărguța, r-nul Cantemir, care conțin date vădit false, privind eliberarea declarațiilor sub numerele sus indicate, așa cum sub acele numere au fost deja înregistrate la 10 mai 2011, potrivit registrului de evidență a actelor notariale a notarului public „Iftodi Victoria” alte persoane și alte acte notariale, acte care ulterior în perioada lunii mai 2011, în apropierea stației de alimentare „Lukoil” din or. Cantemir, prin intermediul unei persoane neidentificate au fost vîndute contra sumei de 300 euro și 500 lei, cetățeanului I. Botezatu.

Tot el, la 27 decembrie 2011, aproximativ la ora 18.30, deținînd permis de conducere categoria „A”, „B”, „C”, „D”, „E” nr. 109300391, a condus automobilul model „Opel Astra”, n/î xxx, pe traseul interurban Cantemir-Cahul, în stare de ebrietate alcoolică, prin ce a încălcat cerințele pct. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere.

Fiind stopat de către colaboratorii poliției în apropiere de barul „Handuca Sergiu”, de pe traseul R-34, la ieșirea din or. Cantemir și fiind supus testului prin metoda alcoolscopică s-a constatat, că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat era de 0,54 mg/l și conform raportului de cercetare medico-legală toxicologică nr. 2191 din 30 decembrie 2011 s-a constatat, că concentrația alcoolului în sînge era de 1,80 g/l.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, confecționarea, deținerea și vînzarea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, acțiuni săvîrșite de două sau mai multe persoane, referitor la un document de importanță deosebită și art. 264¹ alin. (1) Cod penal - conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, legalitatea și temeinicia acesteia a fost contestată cu apel de către avocatul Vasile Ceclu, în numele inculpatului, solicitînd casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare pe capătul de învinuire în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

În motivare apărarea a invocat, că învinuirea în baza art.361 alin.(2) lit. b), c) Cod penal este neîntemeiată și ilegală, deoarece afît la urmărirea penală cît și în instanța de judecată inculpatul a declarat că, pe martorul principal în cauza penală I. Botezatu îl cunoaște, dar personal nu a primit careva sume de bani de la acesta, nu i-a acordat careva servicii privind redobîndirea cetățeniei române pentru careva persoane, declarațiile autentificate de notarul „Iftodi Victoria”, anexate la dosar nu le cunoaște și nici raportul de expertiză nu confirmă că sunt îndeplinite de către inculpat.

Apărarea a mai menționat, că pe parcursul procesului penal nu a fost stabilit cu certitudine, că acțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 361 alin.(2) lit. b), c) Cod penal.

Prima instanță nu a apreciat probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, reieșind din punctul de vedere al coroborării lor, iar în final, pe capătul de învinuire în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, a pus probele care nu demonstrează direct vinovăția inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 27 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat, casată sentința în latura stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care D. Tabureanu a fost condamnat în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, în sumă de 10000 lei.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate prin decizie și prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2011, a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de perfectarea documentelor pe termen de 3 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii, a fost suspendată condiționat pe perioada probațiunii de 3 ani, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale în sumă de 10000 lei, fiind executate de sine stătător.

Prin aceeași decizie, D. Tabureanu a fost liberat de pedeapsa penală, stabilită în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție.

În rest sentința a fost menținută.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatului D. Tabureanu în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a conchis, că vinovăția inculpatului D. Tabureanu în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, s-a confirmat prin: declarațiile martorilor I. Botezatu (f.d. 32, vol. III), declarațiile de înregistrare cu nr. 1250, 1253, 1261, 1262, 1263, 1272, 1273 din 10 mai 2011, pe numele lui C. Duca, O. Lupșoru, S. Raicu autentificate de către notarul public „Victoria Iftodi”, cu sediul mun. Chișinău, str. Cosmonauților 6 (f.d. 7-13, vol. I); informația serviciului de grăniceri al R. Moldova (f.d. 17-18, vol. I); răspunsul notarului public „Victoria Iftodi” din 19 iulie 2011; informația din Registrul de evidență a actelor notariale (f.d. 20, vol. I); specimenul semnăturii și amprenta sigiliului notarului public „Victoria Iftodi”, cu copiile de pe paginile respective ale Registrului de evidență a actelor notariale (f.d. 21-25, vol. I); procesul-verbal de confruntare între martorul I. Botezatu și inculpatul D. Tabureanu din 29 decembrie 2011 (f.d. 207-208, vol. I, 11-13, vol. II).

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului privind nevinovăția acestuia, deoarece pe parcursul judecării cauzei nu au fost stabilite motive de a supune îndoielii declarațiile martorului I. Botezatu, acestea în cumulul lor, dovedind cu certitudine că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată, iar faptul că acesta nu-și recunoaște vinovăția, nu constituie temei pentru pronunțarea unei hotărâri de achitare, poziția lui fiind una de apărare.

La fel, instanța de apel a apreciat critic și argumentele inculpatului precum că nu s-a demonstrat prin careva probe vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, deoarece acest fapt este constatat însăși prin declarațiile martorului I. Botezatu, care a indicat că, întâlnindu-se cu inculpatul D. Tabureanu l-a întrebat dacă se poate de întocmit declarațiile necesare pentru redobândirea cetățeniei române, fără ca persoanele interesate să fie prezente, iar inculpatul a răspuns, că se poate și este necesar să trimită xerocopia buletinului de identitate, a pașaportului și să achite suma de 150 euro.

Astfel, argumentul inculpatului că nu a primit careva bani de la I. Botezatu și că nu i-a acordat careva servicii privind redobândirea cetățeniei române pentru careva persoane, este combătut și prin informația serviciului de grăniceri care confirmă faptul că C. Duca, S. Raicu și O. Lupușoru la 10 mai 2011 nu erau în țară, și respectiv nu puteau fi prezenți în fața notarului public „Victoria Iftodi”, pentru perfectarea declarațiilor înregistrate cu nr. 1250, 1253, 1261, 1262, 1263, 1272, 1273 din 10 mai 2011.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a reținut, că prima instanță a aplicat greșit pedeapsa, și anume aceasta nu corespunde pe deplin cerințelor art. 75 Cod penal.

Invocând doctrina penală și practica judiciară, instanța de apel la stabilirea categoriei și a termenului de pedeapsă în privința inculpatului D. Tabureanu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care la locul de trai se caracterizează pozitiv, este fără antecedente penale, de lipsa circumstanțelor atenuante sau agravante, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de trai ale familiei acestuia.

Astfel, ținând cont de gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, care constă în confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, instanța de apel a considerat că inculpatului i se poate acorda șansă corectării, fără izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Totodată, având în vedere, că inculpatul D. Tabureanu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal în condițiile unui concurs de infracțiuni, instanța de apel a considerat relevant aplicarea în speță a prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, cumulând total pedepsele aplicate prin prezenta decizie și prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2011, stabilind inculpatului D. Tabureanu pedeapsa definitivă 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de perfectarea documentelor pe termen de 3 ani, iar conform art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii fiindu-i suspendată condiționat pe perioada probațiunii de 3 ani, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, care urmează să fie executate de sine stătător.

Distinct de cele enunțate, instanța de apel a conchis, că referitor la infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, prima instanță corect a stabilit vinovăția inculpatului în săvârșirea acestei infracțiuni, însă, ținând cont de faptul că infracțiunea respectivă a fost săvârșită la 27 decembrie 2011, iar inculpatul de la 22 mai 2013 se eschivează de la prezentarea în fața instanței de judecată și la 08 martie 2015 ultimul a fost reținut, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, potrivit art. 60 alin. (1) lit. a), (6) Cod penal, precum și art. art. 332 alin. (5), 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, inculpatul D. Tabureanu recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, urmează a fi liberat de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripție.

6. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat, că la capitolul individualizării pedepsei, de către instanța de apel au fost încălcate prevederile art. art. 2, 61 alin. (2), 75, 84 Cod penal, deoarece în partea introductivă a deciziei, instanța de apel a constatat că inculpatul D. Tabureanu are antecedente penale stinse, stabilindu-i totodată acestuia greșit, pedeapsa prin prisma art. 84 alin. (4) Cod penal, cu executarea pedepselor de sine stătător.

În acest context, procurorul a specificat, că potrivit materialelor cauzei, inculpatul D. Tabureanu anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2011, în baza art. art. 361 alin. (2) lit. c), 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de perfectarea documentelor pe termen de 3 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe perioada probațiunii de 3 ani.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015, instanța de apel a anulat suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite prin sentința nominalizată supra, fiind dispusă executarea pedepsei de 4 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, termenul pedepsei urma să fie calculat de la data reținerii.

Astfel, în opinia procurorului, stabilirea de către instanța de apel a unei pedepse definitive cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și cu executarea pedepselor de sine stătător, este neîntemeiată, deoarece la caz este pronunțată o decizie a instanței de apel (din 24 februarie 2015), care este irevocabilă și care confirmă faptul, că antecedentele penale ale inculpatului D. Tabureanu, nu sunt stinse.

La fel, recurentul susține, că inculpatul nu a respectat condițiile termenului de probă, nu se prezenta la ședințele de judecată în prima instanță, precum și la oficiul de probațiune Bender unde se afla la evidență conform art. 90 Cod penal, avînd o caracteristică negativă și comportament nedemn de încredere, fapt confirmat prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015.

Totodată recurentul a menționat, că potrivit materialelor cauzei inculpatul are o caracteristică satisfăcătoare și nu pozitivă cum a indicat instanța de apel.

În final procurorul a enunțat, că condițiile de trai ale familiei inculpatului, precum și căsătoria nu pot servi temei de a aplica o pedeapsă neprivativă de libertate, reieșind din faptele săvîrșite de către D. Tabureanu.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 iunie 2016, recursul ordinar declarat a fost admis, decizia instanței de apel casată integral, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Verificînd actele cauzei în raport cu alegațiile recurentului, instanța de recurs a statuat că argumentele invocate de procuror în recurs își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor din cauza dată, inclusiv sub aspectul că, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temeiuri care luate în cumul, cad sub incidența pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs a menționat că, motivele invocate de procuror la pct. **6.** al prezentei decizii, referitor la individualizarea pedepsei, sunt întemeiate, deoarece instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, ceea ce denotă ineficiența condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, ori, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, judecînd apelul, urma să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate la compartimentul individualizării pedepsei, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

Prin urmare, casînd sentința primei instanțe în latura stabilirii pedepsei, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei, greșit a constatat în persoana inculpatului D. Tabureanu, lipsa antecedentelor penale.

Or, potrivit sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2011, D. Tabureanu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 2 ani închisoare; în baza art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 3 ani închisoare; în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită pedeapsa definitivă 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de perfectarea documentelor pe termen de 3 ani; în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe perioada probațiunii de 3 ani.

În continuare, cumularea pedepselor în dispozitivul deciziei instanței de apel, în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, fiind lipsită de orice raționament.

În același timp, ajungând la concluzia condamnării inculpatului cu suspendarea executării pedepsei închisorii, instanța de apel urma în prealabil să concretizeze toate datele referitoare la persoana inculpatului care au importanță pentru cauza penală și care se iau în considerație la stabilirea pedepsei, ori, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015 a fost anulată suspendarea condiționată a executării pedepsei penale și dispusă trimiterea lui D. Tabureanu în închisoare pentru executarea termenului de pedeapsă rămas, stabilit prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2011, 4 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În acest context, se relevă că la motivarea deciziei sale la compartimentul individualizării pedepsei, instanța de apel și-a întemeiat soluția prin aprecieri informale, cu caracter generic, prin formulări succinte și abstracte.

Instanța de recurs a mai concluzionat că instanța de apel, nu a dat deplină eficiență principiilor de individualizare a pedepsei în raport cu circumstanțele cauzei și astfel, a ajuns la o concluzie pripită, precum că este rațional ca inculpatului să-i fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, hotărârea nu conține temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, fiind una neîntemeiată și nemotivată.

Astfel, Colegiul penal conchide, că instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, iar în final a fost aplicată pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, ținând cont de cele relatate la **pct. 6.** al prezentei decizii, inclusiv de explicațiile Hotărârilor Plenului Curții Supreme de Justiție a R. Moldova nr. 8 din 11 noiembrie 2013 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”, nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. art. 414, 417 Cod de procedură penală.

9. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 noiembrie 2016, a fost admis apelul declarat, casată total sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui D. Tabureanu, învinuit în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, în legătură cu intervenirea prescripției răspunderii penale, totodată a fost încetat procesul penal privind învinuirea înaintată lui D. Tabureanu, în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, conform prevederilor art. 1, 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independentei Republicii Moldova.

10. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a specificat că, vina inculpatului D. Tabureanu în comiterea faptelor imputate și-au găsit confirmare prin ansamblul de probe detaliat analizate și corect apreciate de instanța de fond. La fel, instanța de apel a menționat că probele administrate în cauză, în temeiul art. 100, 101 Cod de procedură penală, combat declarațiile inculpatului, prin care ultimul susține că nu se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(1) Cod penal, această metodă fiind aleasă întru evitarea răspunderii penale în baza acestui articol.

Astfel, instanța a constatat că din declarațiile inculpatului D. Tabureanu precum că el, nu se afla la volanul automobilului de model „Opel Astra” când a fost stopat de către colaboratorii poliției, nu și-au găsit confirmare, fiind doar o intenție de a evita răspunderea penală.

În acest sens, instanța de apel, studiind materialele dosarului, și anume procesul verbal nr. 245 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 27 decembrie 2011, procesul verbal de confruntare din 02 martie 2012 între bănuitul D. Tabureanu și martorul D. Curcenco, raportul de expertiză medico- legală nr. 61 ”D” din 05 martie 2012, rezultatul verificării cu aparatul electronic de tip „Drager Alcotest 8510 RO” nr. 1369 din 27 decembrie 2011, audiind și studiind declarațiile martorilor S. Bejenar, V. Roman și D. Curcenco, care univoc au declarat că la volanul automobilului s-a dovedit să fie D. Tabureanu, corect a concluzionat în privința vinovăției lui D. Tabureanu de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a reținut că D. Tabureanu a comis infracțiunea imputată la data de 27 decembrie 2011, iar potrivit art.60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

În acest context, instanța de apel a conchis liberarea inculpatului D. Tabureanu de pedeapsa penală stabilită prin sentința Judecătorei Cantemir din 08 iulie 2014, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a acestuia, conform prevederilor art. 60 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței, instanța de fond l-a recunoscut vinovat pe D. Tabureanu și de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că inculpatul D. Tabureanu este învinuit că avînd scopul confecționării documentelor oficiale false, care acordă drepturi, în perioada lunii mai 2011, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, după indicii: confecționarea, deținerea și vânzarea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, acțiuni săvârșite de două sau mai multe persoane, referitor la un document de importanță deosebită.

În ședința instanței de apel la 29 noiembrie 2016, avocatul Vasile Ceclu în interesele inculpatului D. Tabureanu printr-un scris autentic, a înaintat o cerere, prin care a solicitat aplicarea amnistiei față de D. Tabureanu, menționînd că, inculpatul vina în comiterea infracțiunii o recunoaște în întregime și se căiește sincer, totodată anexînd și bonul de plată ca dovadă achitării amenzii aplicată prin sentința Judecătorei Cantemir din 08 iulie 2014.

În acest context, instanța de apel a constatat că inculpatul a manifestat o căință activă în cadrul procesului penal, prin faptul că și-a recunoscut integral vina în comiterea faptei prejudiciabile imputate, infracțiunea de care este învinuit a fost săvârșită pînă la adoptarea Legii nr.210 din 29 iulie 2016, iar în calitate de pedeapsă conform sancțiunii normei de incriminare este prevăzută amenda și munca neremunerată în folosul comunității sau închisoare de pînă la 5 ani.

În acest sens, instanța de apel a considerat că inculpatul D. Tabureanu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii

Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016 și față de inculpat urmează a fi aplicată amnistia, cu încetarea procesului penal în privința acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Cu referire la argumentul acuzatorului de stat privind imposibilitatea aplicării față de D. Tabureanu a actului de amnistie, acesta a fost considerat neîntemeiat, deoarece cel din urmă nu a recunoscut vina și nu s-a căit în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul examinării dosarului în cadrul primei instanțe, or, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința persoanei care refuză încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî aplicarea prezentului articol dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată și inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.10.

11. Împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 noiembrie 2016 a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia cu menținerea sentinței, deoarece apelul a fost greșit admis.

Recurentul a invocat, că la capitolul individualizării pedepsei, de către instanța de apel au fost încălcate prevederile art. art. 2, 61, 75 Cod penal, dar și prevederile art. 1, 2, 10 a Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În acest context, procurorul a specificat, că potrivit materialelor cauzei, inculpatul D. Tabureanu anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Cantemir din 19 iunie 2008, în baza art. 362/1 alin. (1) lit. a) Cod penal - amendă în mărime de 6000 lei.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2011, în baza art. art. 361 alin. (2) lit. c), 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de perfectarea documentelor pe termen de 3 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe perioada probațiunii de 3 ani.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015, instanța de apel a anulat suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite prin sentința nominalizată supra, fiind dispusă executarea pedepsei de 4 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, termenul pedepsei urma să fie calculat de la data reținerii.

În susținerea acestei idei, recurentul menționează că D. Tabureanu are antecedente penale nestinse.

Mai indică că, în perioada 08.07.2014 - 27.10.2015 D. Tabureanu executa pedeapsa cu închisoare inclusiv și prin sentința Judecătoriei sect. Buiucani mun. Chișinău din 19.06.2008 în baza art. 361 alin. (2) lit. c) și art. 362/1 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24.02.2015 - de 4 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, D. Tabureanu cade sub incidența art. 10 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și anume că prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei inculpate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.

Tot aici, menționează că instanța de apel a ignorat normele privind aplicarea Legii amnistiei și anume este necesar ca inculpatul să manifeste o căință activă în cadrul procesului penal; căința activă se determină în conformitate cu criteriile stabilite la art. 57 Cod penal; instanța

de judecată poate hotărî încetarea procesului penal în temeiul amnistiei doar dacă inculpatul refuză aplicarea amnistiei, vinovăția inculpatului este dovedită și inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 din Legea nr. 210 - adică manifestă o căință activă în cadrul procesului penal.

Reieșind din materialele dosarului penal D. Tabureanu nu a manifestat o căință activă în cadrul procesului penal, atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, făcea declarații contradictorii, inclusiv pînă la sfîrșit s-a eschivat de la judecarea cauzei în fond.

12. Judecînd recursul ordinar declarat, raportat la actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Comrat, din următoarele motive.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Reieșind din textul recursului declarat, Colegiul constată că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul aplicării în privința inculpatului D. Tabureanu a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și încetării procesului penal în privința lui D. Tabureanu, de către instanța de apel.

Sub aspectul dat, instanța de recurs conchide că criticele recurentului sunt întemeiate și în contextul ce urmează va puncta raționamentele care au stat la baza admiterii recursului declarat.

La 29 iulie 2016 a fost adoptată Legea nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Potrivit art. 2 din Legea nr. 210, în cazul în care persoana, în privința căreia se judecă cauza penală, întrunește condițiile stabilite de art. 1 și nu cade sub incidența art. 10, este posibilă de a i se aplica actul amnistiei, dacă infracțiunea a fost comisă pînă la data de 29 iulie 2016, pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, prevede, în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoarea, pe un termen de 7 ani.

La caz, D. Tabureanu a comis infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal în perioada lunii mai 2011, iar săvîrșirea acestei infracțiuni se pedepsește cu amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 5 ani.

Respectiv, la prima vedere circumstanțele de fapt ale cauzei se încadrează în prescripțiile generale ale Legii nr. 210 privind amnistia.

Astfel, Colegiul penal lărgit remarcă că procedura de aplicare a amnistiei față de inculpat este reglementată de art. 2 din Legea nr. 210, unde se indică expres că procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, dacă sunt întrunite condițiile expuse în prezența lege.

În contextul ce urmează, este relevant de a preciza că, înainte de a aplica actul amnistiei, instanța urmează să determine, dacă inculpatul a manifestat căința activă față de fapta infracțională comisă. Alin. (2) din Legea nr. 210 stipulează expres că căința activă a persoanei se determină, în conformitate cu criteriile stabilite la art. 57 Cod penal.

Din conținutul art. 57 Cod penal, trebuie de înțeles că liberarea de răspundere penală, în legătură cu căința activă, este posibilă numai în cazul în care sunt întrunite următoarele criterii: *persoana sa autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a*

compensat valoarea daunei materiale cauzate sau a reparat în alt mod prejudiciu pricinuit prin infracțiune. Or, reieșind din textul legii precitat, se conchide că, pentru aplicarea amnistiei față de inculpat, este suficient să fie întrunite cel puțin unul dintre criteriile enumerate supra.

De asemenea, recunoașterea integrală a vinovăției de către inculpat și judecarea cauzei penale la solicitarea inculpatului în procedura simplificată reglementată de art. 364/1 sau art. 509 Cod de procedură penală, este considerată ca contribuirea activă a persoanei inculpate la descoperirea infracțiunii.

În continuare, Colegiul penal lărgit indică că, în cazurile când inculpatul a săvârșit o infracțiune prin care nu s-a cauzat vreun prejudiciu părții vătămate sau când inculpatul nu a solicitat examinarea cauzei potrivit procedurilor reglementate de art. 364/1 și art. 509 Cod de procedură penală, prevederile art. 2 din Legea nr. 210 sunt aplicabile față de inculpat, dacă acesta în cursul judecării cauzei, la orice etapă, a recunoscut integral vinovăția.

În speța dată, Colegiul penal lărgit constată că, la etapa judecării cauzei de către instanța de apel, avocatul Ceclu V. în interesele inculpatului D. Tabureanu a solicitat, printr-o cerere scrisă și semnată personal de inculpat și autentificată de avocatul acestuia Ceclu V., să fie aplicată amnistia în privința sa, cu încetarea procesului penal.

Așadar, instanța de apel a admis solicitarea avocatului Ceclu V. și a conchis că inculpatul a manifestat o căință activă în cadrul procesului penal, prin faptul că și-a recunoscut integral vina în comiterea faptei prejudiciabile imputate; infracțiunea de care este învinuit a fost săvârșită pînă la adoptarea Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, iar în calitate de pedeapsă conform sancțiunii normei de incriminare este prevăzută amenda și munca neremunerată în folosul comunității sau închisoare de pînă la 5 ani.

Colegiul penal lărgit nu poate reține statuările instanței de apel, dat fiind că, acesta a prezentat acordul scris al inculpatului în xerocopie, urma în mod obligatoriu acordul scris al inculpatului să fie prezentat în original iar semnătura de pe cererea prezentată trebuie să fie legalizată în modul prevăzut de legislația în vigoare.

Avînd în vedere raționamentele expuse mai sus, instanța de recurs notează că pentru a se evita orice confuziune asupra veridicității semnăturii aplicate pe cererea dată cu cea a titularului cererii (inculpatului) este necesară legalizarea semnăturii în conformitate cu legislația în vigoare.

Sub acest aspect, se va ține cont de următoarele acte legislative care reglementează persoanele/autoritățile împuternicite de a legaliza semnătura aplicată pe cererea prin care inculpatul solicită să fie aplicată amnistia în privința sa, cu încetarea procesului penal:

- Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002 (art. 8 alin. (4)) persoana abilitată de a legaliza semnătura este avocatul;

- Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 08.11.2002 (art. 36 alin. (2) lit. c)) persoana abilitată de a legaliza semnătura este notarul;

- Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17.12.1996 (art. 9 pct. 12), persoana responsabilă de a certifica semnătura inculpatului este șeful penitenciarului;

- Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 (art. 39 lit. q)) persoana abilitată de a legaliza semnătura este secretarul; - Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Statutului Consular nr. 368 28.03.2002 (pct. 55 lit. c)) autoritatea responsabilă de legalizarea semnăturii sunt oficiile consulare.

Raportînd la caz cele consemnate mai sus, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel greșit și neîntemeiat a aplicat actul amnistiei în privința inculpatului D. Tabureanu, deoarece din materialele dosarului se constată că cererea privind recunoașterea integrală a vinovăției și

aplicarea amnistiei este în xerocopie (f.d.264, vol. III), iar cererea trebuie să fie prezentată cu semnătura olografă a inculpatului și legalizată în modul prevăzut de legislația în vigoare.

Respectiv, pe cale de consecință, toate cele consemnate supra au conturat opinia Colegiul penal lărgit că la examinării apelului instanța a admis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar decizia instanței urmează a fi casată integral, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, casează total decizia, Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 noiembrie 2016, în cauză penală în privința lui *Tabureanu Dumitru xxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Comrat.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 25 mai 2017.

Președinte

NICOLAEV Ghenadie

Judecători

CATAN Liliana

GUZUN Ion

DIACONU Iurie

BEJENARU Iurie